

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1928/2022
11.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца Милоша Црњаковића из Младеновца, кога заступа Добрица Милосављевић адвокат из Деспотовца, против туженог ЈП „Путеви Србије“, из Београда, ради исплате увећане зараде, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3034/21 од 24.12.2021. године, на седници одржаној 11.04.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА се као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3034/21 од 24.12.2021. године.

ОДБИЈА се захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Основног суда у Великој Плани П1 121/19 од 22.03.2021. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да исплати тужиоцу месечне износе неисплаћене зараде по основу рада у сменама, у периоду од 28.06.2016. до 28.06.2019. године, са законском затезном каматом како је наведено у том ставу изреке, а ставом другим изреке и да му накнади парничне трошкове од 88.800,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3034/21 од 24.12.2021. године преиначена је означена првостепена пресуда тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца (став први изреке) и његов захтев за накнаду трошкова (став други изреке).

Одлучујући о изјављеној ревизији на основу члана 403. став 2. тачка 2. и члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да је тужиочева ревизија неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20, 10/23), на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, док ревидент конкретно не указује на друге битне повреде.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је запослен код туженог на пословима службеника обезбеђења на наплати путарине и обавља посао у сменама, али му тужени у периоду од 28.06.2016. до 28.06.2019. године није по том основу исплатио увећану зараду. Према уговору о раду који су парничне странке закључиле 20.10.2016. године тужилац има коефицијенат за обрачун зараде 1,7, али није уговорена исплата увећане зараде за рад у сменама. Сменски рад није предвиђен као основ за увећање зараде ни Колективним уговором туженог из марта 2011.године ни Правилником о раду туженог, већ је овим општим актима прописано да су у оквиру припадајућих коефицијената вредновани услови рада који се односе на рад на терену и на рад у сменама. Вештачењем од стране судског вештака економско-финансијске струке утврђено је да би увећана зарада тужиоцу по основу сменског рада у утуженом периоду одговарала појединачним месечним износима наведеним у изреци првостепене пресуде. Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев, налазећи да тужиоцу зарада није правилно обрачуната и исплаћена и да је тужени дужан да му по основу сменског рада исплати износе утврђене вештачењем.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду тако што је тужбени захтев тужиоца одбио, пошто је општим актима туженог прописано да су у оквиру припадајућих коефицијената вредновани услови рада који се односе на рад на терену и на рад у сменама, а уговором о раду који су странке закључиле није уговорена исплата по основу сменског рада.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је правилно применио материјално право.

Одредбама члана 108. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17-Одлука Уставног суда, 113/17, 95/18-аутентично тумачење) прописано је да запослени има право на увећану зараду у висини утврђеној општим актима и уговором о раду за рад на дан празника који је нерадан дан, рад ноћу, ако такав рад није вреднован при утврђивању основне зараде, за прековремени и минули рад (став први), с тим да се општим актом и уговором о раду могу утврдити и други случајеви у којима запослени има право на увећану зараду, као што је увећање зараде по основу рада у сменама (став 4), што није утврђено у конкретном случају.

Послодавац има овлашћење да својим општим актом и уговором о раду закљученим са запосленим утврди и други основ за увећање зараде, па тако и рад у сменама, али и да својим општим актом рад у сменама вреднује кроз коефицијенат посла као елемент за утврђивање основне зараде, којим се изражавају врста и степен стручне спреме и посебна знања на одређеним пословима који су одређени сложеношћу посла који запослени обавља.

У конкретном случају, општим актима туженог је прописано да су услови рада у сменама (као и рада на терену и других послова) вредновани у оквиру припадајућих коефицијената, и то како чланом 45. Колективног уговора за ЈП „Путеви Србије“ од 27.04.2011. године, тако и чланом 42. став 2. Правилника о раду за ЈП „Путеви Србије“ од 17.04.2015. године. Дакле, општим актима туженог послодавца није прописано право радника на увећану зараду по основу рада у сменама, нити је то право уговорено

закљученим уговором о раду. Због тога тужени није поступио супротно закону, већ је у свему испунио своју обавезу према тужиоцу тако што му је, у утуженом периоду, исплаћивао зараду урачунавањем коефицијента за сменски рад у основицу.

Ревизијом тужиоца оспорава се утврђена чињеница да је сменски рад вреднован кроз основну зараду, уз указивање да се коефицијент за обрачун зараде није мењао од доношења колективног уговора из 2011. године. Међутим, на основу одредбе члана 42. став 2. Правилника о раду туженог од 17.04.2015. године, у оквиру припадајућих коефицијената за систематизоване послове, вредновани су и услови рада који се односе на рад у сменама. Тужиоцу, као и свим запосленима код туженог, зарада је морала бити обрачуната на начин како то предвиђа важећи општи акт туженог. Пошто је у општем акту туженог рад у сменама вреднован као елемент за утврђивање основне зараде, следи да нема основа за исплату коефицијента увећања од 26%, према обрачуну судског вештака економско-финансијске струке, због чега је побијаном другостепеном одлуком правилно одбијен тужбени захтев тужиоца.

Из изложених разлога, Врховни суд је, применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у првом ставу изреке.

Одлука о трошковима поступка по ревизији донета је на основу члана 165. став 1. у вези с чланом 153. став 1. ЗПП, с обзиром да тужилац у том поступку није успео.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**

ИГ